

ॐ ह्रीं क्लीं श्रीगणेशाय नमः

1415

 ১৯৫১ খ্রিষ্টাব্দে প্রকাশিত

1415000

མི་རིགས་དཔེ་སྟུན་ཁང་།

图书在版编目(CIP)数据

论文/东噶·洛桑赤列著: - 北京:民族出版社,
2004.1

(东噶·洛桑赤列文集)

ISBN 7-105-06002-6

I. 论... II. 东... III. 社会科学-文集-藏语
IV. C53

中国版本图书馆 CIP数据核字(2004)第 003120 号

民族出版社出版发行

(北京市和平里北街 14 号 邮编:100013)

民族出版社微机照排 艺辉印刷厂印刷

各地新华书店经销

2004 年 3 月第 1 版 2004 年 3 月北京第 1 次印刷

开本:850mm × 1168mm 1/32 印张:12.625

印数:0001-3000 册 定价:20.00 元

该书如有印装质量问题,请于本社发行部联系退换
藏文室电话:64234411-6509;发行部电话:64227665

རྩོམ་ཆུང་དྲུང་དཀར་རྩོམ་བཟང་འཕྲིན་ལས་དཔལ་ བཟང་པོ་མཆོག་གི་མཛད་པ་རྩིས་སུ་བྱས་ པའི་ལྷག་བསམ་པད་དཀར་ཆུང་པོ།

དྲུང་དཀར་གཡས་སུ་འབྱེལ་བའི་བཟང་མེས་ཀྱི། ། རྩོམ་བཟང་མཆོག་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྩོགས། ། གཞན་པན་འཕྲིན་ལས་སྤང་བ་ཚུགས་ཀྱན་
འབྱེད། ། རྒྱབས་གནས་ཀྱན་འདུས་དྲིན་ཅན་ལྷ་མར་འདུད། ། མད་ལྷུང་
ལྷགས་ཀྱི་རྩོན་བཟང་བྱང་ཆུབ་ལེམས་ཀྱི་སྒྲིང་རྩོམ་ཆེ་མཆོག་གི་ཅ་བ་བཟན། །
རྒྱབས་ཆེན་ཆོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྒྱས་པའི་འབྲས་ལྷན་རྩོན་པ་ཁྲུང་གིས་
མེད། ། འགྲོ་ལ་མན་པའི་འདོད་པ་ཀྱན་ནས་འཛོལ་བ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དཔལ་
འཛིན་པ། ། སྤྱན་ཆོགས་སྡེ་བཞིའི་དཔལ་ལ་ཀྱན་ནས་མངའ་བ་རྒྱུར་ཚད་ལྷན་
ལྷ་མའི་ཞབས་ལ་འདུད། ། བཟན་སྲིད་རྒྱ་མཆོག་ཡོ་བར་ལ་ལས་མ་བཟོད་ཕྱི་
ནང་མཐའ་དེད་ཉམས་ཉེས་མིག་མཐར་མཆི་མས་བསྐྱབས་བྱས་ཀྱང་། ། རིག་
པའི་དཔལ་འཛོད་འཕྲོ་བའི་རྒྱབས་མེད་མེས་ལྷན་གཤོག་རྒྱག་ཅེན་པའི་རོལ་ཅལ་
རྒྱན་རས་འདུམ་གྱི་གཟིགས་མོར་རོམས། ། གཅམ་བྱས་ཚོལ་གྱིས་མ་སྤྲད་ཡོན་
ཏན་དམ་པས་མཛེས་བྱས་མཛད་བཟང་འཛམ་སྲིད་སྤོབ་གསོའི་རྒྱན་ལྷུང་
བ། ། ཞེ་མ་མགོན་ཁྱེད་ལྟར་བཅས་སྐྱེ་རྒྱུའི་དད་པས་ལེགས་བྱས་འདམ་བརྒྱ་

སྒྱིང་དབུས་གེ་སར་འདྲུམ་པས་ཉག་ཏུ་མཆོད། ། གཤག་སྐམ་བྱུང་གི་ར་པོ་
 ཆེ། ། གཅམ་གསག་དབྱུག་གུས་བརྟེན་ཆེས་ཏེ། ། འོན་གྱིས་སྒྲིང་ས་པའི་ཚུལ་
 བརྒྱར་ནས། ། དུར་ལམ་དྲུང་པོའི་ཚུ་བཞིན་འདུག ། ཅེས་མཆོད་པར་བརྟེན་
 པའི་ཆོག་གིས་ངག་ལམ་ཕྱེ་སྟེ་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ནི། རི་སྐད་དུ། རྒྱེ་བ་བཟང་པོ་
 མ་ཐོབ་ན། ། སེམས་ཅན་ཡོངས་སྒྲིན་བྱེད་མི་འཕྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་རྒྱེ་བ་བཟང་པོ་མ་ཐོབ་ན་སེམས་ཅན་ཡོངས་སྒྲིན་པར་
 བྱ་བ་སོགས་ཚུལ་སྤྲོད་པ་རྣམས་དག་མི་འཕྱུར་བས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་
 བཞིན་ཉིད་གནས་ལུགས་ཡང་དག་པའི་དོན་མདོན་སྤྲུལ་དུ་གཟིགས་པ་དེ་ཉིད་
 ཀྱིས་ཟག་བཅས་ཀྱི་རྒྱེ་སོགས་རྣམས་ལས་འདས་པར་གྱུར་ཀྱང་། སྒྱིང་རྗེའི་
 བདག་ཉིད་ཅན་དུ་གྱུར་པས་བསམ་བཞིན་གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བར་འཁོར་
 བའི་རྒྱེ་བ་ཡོངས་སྤྱོད་འདྲིན་པས་ན། བད་མ་འདམ་ལས་སྒྲིས་ཀྱང་འདམ་གྱི་དྲི་
 མས་སོས་པ་མེད་པའི་དཔེ་བཞིན་དུ། བྱང་སེམས་དང་སྒྱིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཐབས་
 དང་ལྡན་པར་འགྲོ་བའི་གཉེན་དུ་གྱུར་ཏེ། རི་སྐད་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་
 བར་དུ་གཞན་དོན་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཅོན་པར་མཛད་པའི་སྐྱེ་ལྗང་རིམ་པ་ལས།
 དྲུང་དཀར་སྐྱེ་ལྗང་བརྒྱད་པ་སྟོ་བཟང་འཕྱིན་ལས་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གི་
 ཞལ་ལྷ་ནས་ཀྱི་མཛད་པ་མདོར་བསྟུས་སྐྱེ་བརྟེན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།

དང་པོ། དམ་པ་གང་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་རྗེས་ས་ལ་རྣམས་པར་
 བཀོད་པའི་མཛད་པ།

དེ་ཡང་མཆོན་བརྟེན་པར་དཀའ་བ་དོན་གྱི་སྤྱད་དུ་སྒྲིས་ན་དྲུང་དཀར་སྐྱེ་
 ལྗང་བརྒྱད་པ་སྟོ་བཟང་སྐལ་ལྡན་འཕྱིན་ལས་སྐྱེ་མཆོད་པལ་བཟང་པོ་མཆོག་གི་
 པོད་རབ་བྱུང་བརྒྱད་ཀྱི་པའི་མེ་ལོས་(༡༧༩༧)ལོར་པོད་རྒྱུངས་ཀོང་པོ་ཉིད་ཀྱི་
 རྒྱུང་རྩ་མོ་ཤར་དུ་ཡབ་ཆེ་དབང་དང་། དུམ་བག་ཤིས་མཆོད་གཉིས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྤྱོད་
 དགེ་མཆོན་གྱི་ལྷས་སྐྱོལ་གས་དང་བཅས་ཏེ་སྐྱེ་བལྟམས། མཆོན་ལ་སྐྱེ་བ་ཞེས་

གསོལ། ཤིང་བྱི་(༡༧༩༡)ལོར་དགུང་ལོ་ལྔ་པའི་ཐོག་རྒྱལ་དབང་སྐྱེས་པ་འཁྲུ་
གསུམ་པ་ཐུབ་བཞུག་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་ནས་དྲར་དཀར་སྐྱེས་པ་དབུན་པའི་ཡང་
སྤྱང་དུ་རོལ་འཛིན་གནང་བ་དང་། རྒྱལ་བདག་རྩི་རྩེ་འཆང་པ་ཐོང་ཁ་པ་བདེ་
ཆེན་སྤྱང་པོས་སྤྱོད་བཟང་སྐལ་ལྷན་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་པའི་མཚན་གསོལ།
དགུང་ལོ་དགུ་པའི་ཐོག་ཤིང་པག་(༡༧༩༤)ལོར་དྲར་དཀར་བཟ་ཤིས་དཀོན་
པར་གདན་དྲངས་ནས་ཁྱི་སྤྱན་རྒྱ་ཆེར་མཛད། ཤེར་སྤྱད་ཀོང་པོ་ཁང་ས་ཚན་གྱི་
འདུལ་བ་འཛིན་པ་རག་དབང་ཡོན་ཏན་ཡོངས་འཛིན་ལ་བཞུག་ནས་གཞུང་
ཆེན་པོ་ལྷའི་རྩ་འགྲེལ་དང་ཆོག་ལ་འདོན་ནམས་ཐུགས་འཛིན་མཛད། མེ་སྤང་
(༡༧༩༧)ལོར་དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་ཐོག་ཀོང་ཡུལ་དྲར་དཀར་བཟ་ཤིས་
དཀོན་ནས་ལྷ་སར་ཕེབས་ཏེ། ཤེར་བྱེས་གཙང་པ་ཁང་ས་ཚན་གྱི་དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་རག་དབང་དགེ་འདུན་བཞུག་ནས་ལོ་བཅུ་ལྷག་རིང་
གཞུང་ཆེན་ཁག་སྤྱོད་གཉེར་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་མཛད་དེ་མེ་བྱི་(༡༧༩༩)ལོར་ལྷ་
ལྷན་སྤྱོད་ལམ་ཆེན་མའི་སྐབས་དགེ་བཤེས་པའི་ལྷ་རམས་པའི་མཚན་བཏགས་
བཞེས། དེ་སྤྱར་ལྷ་ལྷན་རྒྱུད་སྤྱོད་ལྷ་ཆང་ལ་ཞུགས་ནས་གསང་སྟགས་རྩི་རྩེ་
ཐོག་པའི་དགོངས་དོན་མཐའ་དག་མཐའ་ཕྱིན་པར་སྤྱངས་པས་ཞུགས་སྟགས་
(༡༨༠༠)ལོར་དགུང་ལོ་ཉེར་བཞིའི་ཐོག་སྟགས་རམས་པའི་དགེ་བཤེས་གྱི་
མཚན་སྟན་བཞེས་པ་མ་ཟད། ཤིང་ལུག་(༡༨༠༤)ལོའི་བར་དུ་རྒྱན་མ་ཆད་
པར་བཅོན་པ་རྒྱར་ལེན་གྱིས་སྐབས་རྩིང་སྐལ་རྩི་རྩེ་འཆང་དང་། ཁྱི་བྱང་
རིན་པོ་ཆེ། དགའ་ལྷན་ཁྱི་རིན་པོ་ཆེ་ལྷན་འགྲུབ་བཅོན་འགྲུས་སྟགས་སྤྱོད་ཆེན་
བཅུ་ལྷག་ཙམ་བཞུག་ནས་དབང་ལྱང་རྒྱ་ཆེར་གསན་པ་དང་། ཐོད་གྱི་རིག་
པའི་གནས་ཆེ་ཆུང་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱོད་གཉེར་མཛད། ཞུགས་གྱི་(༡༨༠༠)
ལོར་གདན་ཞུས་ལྷ་རྩེ་ཕེ་ཅིན་གྱང་དབུང་མི་རིགས་སྤྱོད་ལྷ་ཆེན་མོར་ཕེབས་ཏེ་སྤྱོད་
ཕྱིར་ལོ་རྩུག་རིང་ཞིབ་འཇུག་འཛིན་གྱི་རིམ་པ་གཉིས་བསྐྱངས།

རིག་གནས་གསར་བརྗེ་བའི་ལས་འགུལ་ནང་(༡༨༠༤—༡༨༡༣)

ཨོ་རྩ་བ་ཀུན་གྱི་རིང་ལྡན་སྤྱོད་ཀྱི་བྱུང་ཚུགས་སྤྱོད་ལྡན་གཉིས་པའི་ཁོངས་སུ
 “རལ་ཚོལ་བརྒྱུར་བཀོད་”མཛད་དགོས་བྱུང་ཞིང་། མིང་ཡས་(༡༧༦༥)ལོར་
 རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱི་ཚོས་ཀྱི་བཀོད་བསྐྱེགས་ལྟར་མི་ཁྱོན་ཁྱེན་རྒྱུ་ཤོར་བྱེད་དུ་
 《བོད་རྒྱ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ་》ཡི་ཚོམ་སྒྲིག་གི་ཐུག་ལས་གནང་བ་དང་། དེ་ནས་
 ར་རྩེས་སུ། བོད་རང་རྒྱུང་རྒྱུངས་རིག་དངོས་བདག་གཉེར་ཁང་དང་། བོད་
 རྒྱུངས་ཡིག་ཆ་གས་བདག་གཉེར་ཁང་། བོད་རྒྱུངས་གསར་བཛེ་འབྲེལ་སྟེན་
 ཁང་། བོད་རང་རྒྱུང་རྒྱུངས་སྤྱི་ཚོས་བཅས་སུ་ཡིག་ཆ་གས་ཀྱི་དཀར་ཆག་དང་
 ཨོ་རྩ་བ་ཚོམ་སྒྲིག་སོགས་ཀྱི་མཛད་པ་བརྒྱུད་ས། ས་རྩ་(༡༧༦༧)ལོར་སྤྱང་ཡང་
 གདན་ཁྱུས་ལྟར་པེ་ཅིན་གྲུང་དབྱེད་མི་རིགས་སློབ་ཤུ་ཆེན་མོར་མེད་ས་ནས།
 བོད་ཡིག་ཆ་ཁག་རྒྱ་དཔེ་གཞན་ནས་ས་དང་ཞིབ་འཇུག་འཛིན་ཤུ་ཤོར་འོག་
 བཙས་ཅད་ལ་སྟན་རག་དང་། ཆད་མ། ཆོས་འབྱུང་། གནའ་རབས་ཚོམ་
 རིག་ ཨོ་རྩ་བ་སོགས་སློབ་བྱིད་གནང་བ་མ་ཟད། སློབ་གཞི་དང་བྱར་ལྟེ་
 དབྱེད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་མང་པོ་ཚོམ་སྒྲིག་མཛད།

ལྷགས་སྒྲེལ་(༡༧༧༠)ལོར་གྲུང་དབྱེད་མི་རིགས་སློབ་ཤུ་ཆེན་མོའི་དཔེ་
 གན་ཆེན་མོ་གཞིན་པའི་མཆན་གནས་བཞེས་པ་དང་། མིང་གི་(༡༧༧༡)ལོར་
 པེ་ཅིན་ནས་བོད་རྒྱུངས་སློབ་ཤུ་ཆེན་མོར་གདན་ཁྱུས་ལྟར་མེད་ས་ནས། ཞིབ་
 འཇུག་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་སློབ་བྱིད་ཀྱི་ཐུག་ལས་གནང་། མིང་སྤྱང་(༡༧༧༥)
 ལོར། གྲུང་དབྱེད་མི་རིགས་སློབ་ཤུ་ཆེན་མོས་དཔེ་གཞན་ཆེན་མོ་པའི་མཆན་
 གན་ས་སུ། ཨོ་རྩ་བ་བོད་རང་རྒྱུང་རྒྱུངས་མི་དཔལ་ས་སྤྱི་གཞུང་ནས་རང་
 རྒྱུང་རྒྱུངས་སྤྱི་ཚོགས་ཆན་རིག་ཁང་གི་མཆན་འཛིན་དབྱེད་འཛིན་དུ་བསྐོ་བཞག་
 ལྷན། ས་འབྲུག་(༡༧༧༧)ལོར་གྲུང་ཞོའི་བོད་རིག་པའི་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་
 ཀྱི་སྤྱི་བྱེད་གཞིན་པའི་མཆན་གནས་སུ་བ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་མི་དོན་ལས་
 ཁུངས་ནས་རྒྱལ་ཁབ་རིམ་པའི་མཁས་པའི་མཆན་སྟན་སུ། ལྷགས་སྒྲེལ་
 (༡༧༧༧)ལོར་ཀན་སུ་ཞིང་ཆེན་བོད་རིག་པའི་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་མཆན་

འཛིན་དབྱ་འཛིན་གྱི་མཆོག་གནས་བཞེས་པ་དང་སྒྲགས། ཡོ་དེར་ཀན་སྒྱུ་
 ཞིང་ཆེན་པོ་དང་རིག་པའི་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་ཞིབ་འཇུག་ལས་དོན་པ་རྣམས་ལ་སྒྲེ་
 ཁྲིད་མཛད་དེ་ཀན་སྒྱུ་དང་། མཆོ་སྒྲོན། ཟི་ཁྲོན་བཅས་ཀྱི་དཔྱོད་གནས་
 སྒྲགས་རིག་གནས་གནང་ཤུལ་གྲགས་ཅན་མང་པོར་དངོས་པོ་བས་ཀྱིས་ཉན་
 དཔུང་ཞིབ་འཇུག་དང་དཔུང་གཞི་དངོས་འཆོལ་གནང་བ་མ་ཟད། ལྷན་
 བཅར་ཞིབ་འཇུག་མི་སྣ་རྣམས་ལ་སྒྲགས་སེ་སེར་དངོས་སྒྲུ་མཛུབ་མོ་རི་སྒྲོན་
 གྱི་ཚུལ་དུ་སྒྲོབ་ཁྲིད་བཀའ་རྒྱུ་བརྒྱུད་ས་པ་དང་སྒྲགས་པོད་རིག་པར་ཞིབ་
 འཇུག་བྱ་ཐབས་སྒྲོར་རིན་ཐུལ་བཀའ་སྒྲོབ་དུ་མ་བརྒྱལ་ཞིང་། དེ་དང་དུས་
 མཚུངས་ཞིང་ཆེན་གསུམ་པོའི་པོད་རིགས་སྒྲུལ་ཁག་དུ་དངོས་དང་བརྒྱད་ཀྱི་
 སྒྲོབ་མ་རྒྱ་པོད་དུ་མ་སྒྲུབ་དོ་ཁྲུལ་དུ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་མངལ་འབྲུད་དང་
 ཐུགས་སྒྲུབ་གཤིན་པོས་ལས་ཀ་དང་འཆོ་བའི་སྒྲོར་སྒྲགས་བཀའ་ཚད་གནང་བ་
 དང་ཆབས་ཅིག་མེས་ཀྱལ་དང་སྒྲོས་སྒྲུ་པོད་ཀྱི་རིག་གནས་སྒྲོབ་གསོ་དང་།
 དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་གཏོང་ཆེད་རྒྱས་པ་གང་ཡོད་བཏོན་ནས་ལེགས་སྒྲིམ་
 འདུལ་དཔྱོད་པའི་བཀའ་སྒྲོབ་མང་དུ་བརྒྱལ།

ཐུགས་ལུག་(༡༩༩༡)ལོ་ནས་ཟེ་བྱི་(༡༩༩༤)ལོའི་བར་དམ་པ་དེ་ཞིང་
 ཀྱིས་པོད་རིག་པའི་མཁས་པའི་སྒྲུ་མཆོག་ཅིག་གི་དོས་ནས་འཛམ་གླིང་ལུལ་གྱ་དུ་
 མང་པོ་བས་ཏེ། ཀྱལ་སྒྱའི་པོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཞིབ་འཇུག་ཆོགས་འདུར་ཐངས་
 མང་ཐུགས་ནས་ཐུལ་བྱུང་གི་དཔུང་ཚོམ་མང་པོ་ཁྲུབ་བརྒྱགས་མཛད་པ་དང་།
 ཀྱལ་ནང་གི་པོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཞིབ་འཇུག་དང་རིག་གནས་སྒྲོབ་གསོའི་འཕེལ་
 རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པའི་སྒྲུབ་ཚུལ་རི་མ་རི་བཞིན་དོ་སྒྲོབ་མཛད་ཐོག ཀྱལ་སྒྱའི་ཐོག་
 པོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ལ་ཞིབ་འཇུག་དང་དོ་སྒྲུབ་བྱེད་མཁན་རྣམས་ལ་པོད་ཀྱི་ཤེས་
 རིག་གི་རིན་ཐང་དང་། དོན་སྒྲིང་། འབྲུང་འབྲུར་གྱི་ཞིབ་འཇུག་ཁ་ཚུགས་
 བཅས་གསལ་པོར་བརྟན་ཏེ་པོད་རིག་པའི་ཞིབ་འཇུག་བྱ་གཞག་དེ་ཡར་ངོའི་སྒྲུ་
 རྒྱར་གོང་འཕེལ་འགྲོ་རྒྱུར་འདྲ་སྒྲུབ་འབར་བའི་ལམ་ཆེན་གསུལ་བཏོད་མཛད་

ཐོག་མཐའ་དཀྲུང་ལོ་དོན་གཅིག་ཐོག་མེ་སྤང་(༡༩༩༧)ལོའི་རྒྱ་བདུན་པའི་
ཆོས་ཉེར་གཉིས་ཉིན་ཨ་རིའི་སྐར་ཁྲིར་ལོ་དྲུན་ཅིའི་སྐབས་ཁང་དུ་རེ་ཞིག་དགོངས་
པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པའི་ཚུལ་བསྟན།

གཉིས་པ། སློབ་གསོའི་གར་སྤྲེགས་སྤྱིར་དང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ལ་
ཤེས་རྟོག་མི་རྒྱ་འཛོམས་ཆེན་བསྐྱེད་བསྐྱངས་མཛད་པ།

དམ་པ་དེ་ཉིད་ནི། རྒྱ་ན་རྒྱུང་དུས་ནས་ཐུགས་དགོངས་ཡངས་ཤིང་།
སློབ་མོས་ནམ་དུང་དང་ལྷན་པ། བཙུན་འབྲུས་དང་སྤྱིར་དུས་ཆེ་བ། ཆོས་
འིད་བྱ་བ་གང་ལ་ཡང་གཟིགས་རྒྱུར་རིང་བ་བཅས་ཀྱི་ཐུགས་གཤིས་རྟོག་སྤྲེགས་སུ་
ལྷན་པའི་ཁར། བྱང་རྒྱལ་ཐེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་སློབ་གསོ་ཟབ་མོ་
རྒྱུར་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་སྤྱོད་དང་ཐུགས་གཤིས་ནི་
རྟག་ཏུ་ཞི་ཞིང་དུལ་ལ། བདག་ལས་གཞན་གཅིས་པའི་རང་རྒྱུད་སྤྱབ་པར་ལྷུར་
ལ། མི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལས་སྤྲེགས་ཀྱུན་ནས་སྤངས་ཤིང་། དུས་དང་
ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དགེ་སྤྱབ་ཆོགས་བསགས་ཀྱི་ལས་ལ་འཇུག་པར་གོམས་
འདྲིས་ཆགས་ཡོད་ཅིང་། སློབ་གཉེར་གྱི་སྐབས་སུ་རིག་གནས་ནམ་བཞག་སྤྱི་
དང་། ཆོས་སུ་མདོ་སྤྲེགས་ཀྱི་གཞུང་ཁྲུགས་གང་ཞིག་སྤྱངས་པ་ཡིན་ཡང་།
ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོག་ཆོས་ལ་རྟོག་པ་དང་། ཆོག་ལ་མི་
རྟོག་དོན་ལ་རྟོག་པ། དྲང་དོན་ལ་མི་རྟོག་ངེས་དོན་ལ་རྟོག་པ། རྟོག་ཤེས་ལ་མི་
རྟོག་ཤེས་ལ་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་སློབ་གཉེར་གྱི་སྤྱོད་ཚུལ་བཟང་པོ་དང་
འདོད་མོའི་གཞིར་བྱས་ཏེ། བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་བདེ་སྤྲེག་ཏུ་རྟོགས་
པར་ལྷུར་ལ། གང་ཞིག་སྤྱངས་པ་ཐམས་ཅད་དབྱིས་ཁྱེན་པར་སོང་བས། ཁོང་
ནི་དཀྲུང་ལོ་རྒྱུང་དུས་ནས་སྤྱིར་ཐམས་དང་སྤྲེགས་ཐམས་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཛོག་
པའི་སྐལ་བ་མདོན་དུ་ལྷུར་བར་མ་ཟད། མདོ་སྤྲེགས་གཞུང་ཁྲུགས་རྒྱ་མཚོར་
ཤིན་ཏུ་མཁས་པའི་མཚན་སྟོན་ཐོབ་པ་ནི་གདན་ས་མེ་འབྲས་དགའ་གསུམ་དང་

གསར་ཆེན་རྒྱ་གར་སྐད་སྐད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་བར་ཆེས་ཆེར་སྐོས་ལ། རྟམས་
པའི་དབང་པོ་རྒྱལ་སྐྱེའི་ཡིད་དབང་འཕྲིག་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཁོང་གི་
རྒྱ་དཔྱད་དང་། ཀྱུན་སྡོད། རྒྱུངས་འབྲས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་ལ་བསྐྱུས་
བརྒྱན་དང་ཡི་རང་གོང་བཀུར་མི་ཕྱེད་ལ་ཐོག་གཅིག་གྲང་མེད།

མད་ལ་ཞི་བའི་བཅོངས་འཕྲུལ་ཐོག་པ་དང་། མཉམ་ཁུ་དམངས་གཙའི་
བཅོས་བརྒྱར་བྱས་པ་མཉམས་ཀྱི་རྒྱུད་རིམ་ནང་གྱི་ཚལས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལམ་
ཚུགས་དང་ཉར་གི་ཚུ་བའི་ཁྱིད་རྒྱལ་མཉམས་ལ་ཤོར་བ་ཤུར་ཐོབ་མེད་གནང་བ་
དང་། ཁྱུར་བཅོམ་གྱིས་རང་ཉིད་ཡར་ཐོན་ཡོང་བའི་མཐུན་ཁྱེན་ལ་བརྟེན་ནས།
ཐུལ་ཤུར་དབྱུང་མེ་རིགས་སྒྲོབ་ཐུ་ཆེན་མའི་ཤོད་ཡིག་ཆོན་ཁག་ཏུ་ཤོད་ཡིག་
ཞིབ་འབྲུག་འཛིན་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་མའི་ལས་འགན་བཞེས་ཤིང་། མོ་རོ་
ལམ་ཅུ་ལྷག་གི་རིང་། རྒྱལ་ཁབ་ལ་ཤོད་རིག་པའི་ཆེད་ལས་མི་ལྷ་ཏ་ཅང་འཁོར་
ཆེན་གསེ་སྒྲོར་གནང་བ་དང་། འཆད་ཁྱིད་དཔོན་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆེད་ལས་མི་ལྷ་
ནམས་ཀྱིས་ད་ལྟ་རྒྱལ་ཁབ་ཁྱི་ནང་གི་ཤོད་རིག་པའི་ཞིབ་འབྲུག་གཙོ་བྱས་པའི་
ལས་གནས་སེ་མའི་ཐོག་ནས་ལུགས་ཆེད་བརྒྱུད་དང་བྱས་ཆེས་གསར་པ་བརྒྱན་
དང་སྒྲན་བཞེན་པའི་སྤྱོད་པ།

[illegible]

བདེན་འཆོལ་རྒྱན་འཁྱར་ས་ཐོག་ བོད་ཀྱི་བྱུན་མོར་མ་ཡིན་པའི་རིག་པའི་
གནས་ཚུལ་ལ་དོན་དངོས་དང་མཐུན་པའི་དབྱེ་ཞིབ་དང་། བརྟེན་གཙོ་བོ་
པ། གདེང་འཛིན་གྱི་དུང་པ་བཅས་ལ་ཞིབ་འཇུག་གི་མིག་དཔེ་བཟང་པོ་ཞིག་རང་
ཐོག་ནས་བཅུག་ས་ཡིད།

བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་དང་མི་ཉམས་སོར་འཕེལ་ཡོང་
སྟངས་མཛད་རྗེས་སྤྱོད་མེད་པ་བཞག་པས་སྟོན་པའི་གྲགས་པ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ནང་
ཀྱན་ཏུ་བྱུང་། བྱད་པར་དུ་ཁོང་གི་ཁོག་ན་ཡོན་ཏན་གྱི་གཉེར་བརྩེ་ཡང་སྤྱི་
སྟོན་པ་ལ་ཁེངས་དེགས་དང་ར་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་འབྱུང་གཏན་ནས་མེད་པ། རྟེན་
དང་བཀུར་མྱི་སོགས་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་དྲི་མ་རིང་དུ་སྦངས་ཤིང་།
འཆོ་བ་འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤིས་ལྡན་པ། རིས་མེད་ཀྱི་བྱུགས་རྗེ་ཀྱན་ལ་བྱུང་ཅིང་།
གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་རེ་བ་རི་བཞེན་དུ་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བྱུང་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་མི་
རྣམས་ཀྱི་ཡིད་དབང་ཅིག་ཅར་དུ་འཕྲོག་པས། ཀྱན་གྱི་དད་པའི་སྟོམ་པ་སྟོང་
ཁར་མི་སྦྱོར་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད།

དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞིབ་འཇུག་གི་ཆེད་ཚོམ་རྣམས་ལས་《བོད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དད་
ཟུང་འབྲེལ་སྒྲོར་བཤད་པ་》ཞེས་པའི་རྣམ་བཤད་དེས། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཞིབ་
འཇུག་གི་དུང་མཁན་རྣམས་ལ་འོད་སྟངས་འབར་བའི་ཞིབ་འཇུག་གི་སྒྲོ་མོ་ཕྱེ་ཡོད་ལ།
བོད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དད་པ་འབྲེལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་དག་ལ་མཆན་འབྲེལ་བཞག་
པ་འདིས། དེར་སྐབས་བོད་ཀྱི་སྟོབ་ལྷ་ཆེ་འཁྱེད་ཆུང་གསུམ་ཅན་མ་ཟེད།
ལས་ཞོར་བ་དང་བཅས་པའི་སྟོབ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་འད་སྟོབ་གཉེར་བྱེད་པར་
སྐབས་བདེ་དང་རང་དབང་གང་ལེགས་རྒྱུན་ཏེ་རིག་པ་དོན་གཉེར་ཅན་ཐམས་
ཅད་རིག་ལམ་ལ་འཇུག་པར་སྒྲོ་མོ་ཆོས་ཆེར་ཕྱེ་ཡོད།

མི་རིགས་ཤིག་ལ་རང་མི་རིགས་ཀྱི་འོད་སྟངས་འབར་བའི་རིག་གནས་ཡོད་
པའི་མི་རིགས་དེ་དར་རྒྱས་སོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པའི་རྣམས་མཆན་
ཞིག་ཡིན་ལ། མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་དེ་འཕེལ་རྒྱས་སུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པའི་

མོ་རིམ་ནང་། རིག་གནས་ཉམས་པ་སྤྲོད་གསོ་དང་མ་ཉམས་མོང་དུ་སྒྲིལ་བར་
 རང་ཉིད་ཀྱི་ཡོད་ཚད་དམ་སྒྲ་བ་མེད་པའི་བྱས་པ་འདོན་པ་དང་། སྤལ་དུ་བྱུང་
 བའི་བྱུང་འབྲས་དང་མཛད་རྒྱུ་སྤྲོད་བྱུང་པའི་སྤལ་བྱུང་མི་ལྷ་སྤྲོད་སྤྲོད་ཞིག་
 ཡིན་ཏུང་། དེ་ནམས་ནི་མི་རིགས་དེའི་ནང་གི་ཉིང་བཅུད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན།
 རྒྱུ་རྒྱུ་དམ་པ་དུང་དཀར་སྤོ་བཟང་འཕྱིན་ལས་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་ནས་
 སྤྲོད་སྤྲོད་མེད་བསྐྱེད་དང་དཀར་བ་ཁྱད་བསད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ལ་
 ཉམས་པ་སྤྲོད་གསོ་དང་། མི་ཉམས་མོང་དུ་སྒྲིལ་བའི་ཐད་ལ་བྱས་པ་གང་
 རེགས་འདོན་གནང་མཛད་ཡོད་པར་མ་ཟད། དཔུང་གཞི་ལྷ་ཆོགས་འཆོལ་
 བསྐྱེད་པར་སྤྲོད་བའི་ཡོད་པའི་ཆེད་དུ། ལས་ཞོར་གྱི་དུས་ཆེད་ཤེད་སྤྲོད་
 དེ་རྒྱ་ཡིག་གི་བརྒྱ་གསུམ་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་སྤྲོད་པས་ཆེད་སྤྲོད་སྤོབ་ཐར་བ་ཞིག་
 གི་རྒྱ་ཆེད་དང་ཤེད་སྤྲོད་ཀྱི་བྱས་པ་སྤྲོད་པས་འཛོམས་ཡོད་པར་བརྟེན།
 ཁོང་གིས་གནང་རབས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིག་དཔུང་གཞི་ལས་མཁོ་བའི་རྒྱ་ཆ་གང་ལགས་
 འཆོལ་བསྐྱེད་མཛད་དེ། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་འཇུག་ལ་མཁོ་བའི་དཔུང་གཞི་ཕུན་
 སྤུམ་ཆོགས་པར་བྱས་ལ། མས་རྒྱལ་གྱི་རིག་གནས་བར་མཛད་ལ་འོད་སྤྲོད་སྤྲོད་
 པའི་མཛད་རྒྱུ་བསྐྱེད་ཡོད། ཁོང་གིས་སྤྲོད་《བོད་རྒྱ་ཆོག་མཛད་ཆེན་མོ་》
 དང་། 《མོ་བྲང་པོ་ཏ་ལའི་ལོ་རྒྱུས་》《ལྷ་སའི་ལོ་རྒྱུས་》སོགས་ལ་མཐུང་
 འདོམས་བྱས་དག་གནང་བ་དང་བོད་ཀྱི་དུས་རབས་མོ་མའི་ལོ་རྒྱུས་སྤོབ་སྤོབ་
 བྱིད་དང་ཞིབ་འཇུག་ཐད་ལ་ཏ་ཅང་མཁོ་གཤེད་པར་དཔེ་གསུམ་ནས་《དེབ་ཐེར་
 དམར་པོ་》དང་། 《མི་དབང་རྣམས་པལྟོད་》《དེབ་ཐེར་མཐུས་པའི་དགའ་
 རྒྱུ་》《དེབ་ཐེར་དཔྱད་ཀྱི་རྒྱལ་མའི་སྤྲོད་དཔུངས་》སོགས་ཀྱི་དཀར་གནད་
 རྣམས་ལ་མཆན་འབྲེལ་དང་བཅས་ཏེ་ཀྱན་ལ་འབྲེལ་སྒྲིལ་མཛད་པར་བརྟེན།
 བོད་ཡུལ་གྱི་སྤོབ་སྤོབ་ཆེ་འབྱིང་རྒྱུ་གསུམ་དང་ཞིབ་འཇུག་པ་རྣམས་ལ་བོད་ཀྱི་
 ཤེས་རིག་འཆད་བྱིད་དང་ཞིབ་འཇུག་བྱིད་པར་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་དཔུང་གཞི་
 མཁོ་སྤྲོད་གནང་ཡོད།

པོད་རིག་པའི་ཞིབ་འཇུག་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཚན་རིག་གི་ཞིབ་
 འཇུག་ཐད་ལ་ཏུ་ཅང་མཁོ་གལ་ཆེ་བའི་《པོ་ཏུ་ལ་དང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ལོ་
 རྒྱུས་རྒྱུད་》དང་། 《པོད་ཀྱི་ཚམས་སྤྱིད་བྱུང་འབྲེལ་སྐར་བཤད་པ་》《སྟན་
 རག་ལ་འཇུག་ཚུལ་ཆོག་རྒྱན་རིག་པའི་སྐོར་འབྱེད་》《པོད་ཀྱི་དཀར་ཆག་རིག་
 པ་》《པོད་རྒྱུང་ས་གྱི་སྒྲིབ་གསའི་སྐོར་》《པོད་ཀྱི་ཡུལ་སྲོལ་གོ་མས་གཤེས་སྐོར་》
 《པོད་ཀྱི་དཔེ་རྒྱུང་པར་རྒྱན་སྐོར་》《གནའ་རབས་པོད་ཀྱི་འཇལ་གཤོར་
 འདེགས་གསུམ་གྱི་འཕེལ་རྒྱས་སྐོར་》ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་བཀའ་ཚུལ་གལ་
 ཆེན་དུ་མ་གནང་ཡོད་པ་དང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༢ལོར་རྒྱལ་ཁབ་ཚན་རིག་ལག་
 ཅུལ་ཡུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་རྒྱལ་ཁབ་རིམ་པའི་ཡུལ་བྱུང་བྱས་རྗེས་འཛོག་མཁན་
 གྱི་མཁས་ཆེན་དམ་པའི་མཆོན་སྟན་ཡུལ་ཡོད། ཁོང་གིས་ཡུན་རིང་གི་སྒྲིབ་
 གསའི་བྱ་བ་དང་ཞིབ་འཇུག་གི་ཁོར་དུ། ཡུང་གིའི་པོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་
 གནས་ཀྱི་ཚན་རིག་ཞིབ་འཇུག་གི་གཙོ་གནད་ནམ་གྲངས་དང་ལེན་མཛད་དེ་
 མིང་ཆོག་ཉི་ཁྲི་ཅམ་ཡོད་པའི་《དུང་དཀར་ཆོག་མཛད་ཆེན་མོ་》ཡོངས་བྱུང་
 མཛད་ཡོད།

གསུམ་པ། སྤྱིད་རྒྱས་བྱ་བར་བྱགས་ཏེ། རྒྱལ་གཅེས་ཆོས་
 གཅེས་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཡར་བོན་ལ་རྒྱ་བཀོད་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཆེས་ཆེར་བོན་
 པའི་མཛད་པ།

དམ་པ་དེ་ནི་དེ་གིས་ལོ་རྒྱུ་ཐལ་དུ་མའི་རིང་གི་སྒྲིབ་གསའི་བྱ་བའི་
 ཁྱོད་དང་རིག་གཞུང་ཞིབ་འཇུག་གི་ལས་དོན་ཁོད། ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་
 རང་རེའི་མེས་རྒྱལ་དང་པོད་མི་རིགས་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་མདུན་ལམ་ལ་ཐུགས་སྨར་
 ཆེན་པོ་མཛད་དེ། པོད་རིག་པའི་སྒྲིབ་གསའི་དང་ཞིབ་འཇུག་བྱ་བར་བརྟེན་ནས་
 མེས་རྒྱལ་དང་མི་དམངས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་སྨར་སྒྲིབ་དང་མི་རིགས་མཐུན་སྦྲིལ་ལ་སྨར་
 སྒྲིབ་མཛད་ཡོད། པོད་ཀྱི་དཔོན་པའི་སྒྲིབ་གསའི་ཐོབ་ཚུངས་པའི་བླ་རྒྱལ་ཞིག་གི་

རོས་ནས་རྒྱལ་གཅིས་ཚས་གཅིས་ཀྱི་བྱ་བའི་མཛད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉང་དང་
 སྤྱིད་གཞུང་ལ་མཉམ་གནས་འབྲེལ་འདྲིས་དང་གྲས་ཚོལ་གཅིག་མཐུན་མཛད་
 རྒྱལ་མཁན་ཞིག་ཡིན་ལ། ཏུར་བཙོན་ཅན་ཞིག་དང་། ཡར་ཐོན་ཅན། ལྷ་
 མཐུད་ཏུ་གསར་གཏོད་དང་སྐོར་བྱེད་མཁན་གྱི་ཆེད་ལས་མཁས་ཅན་དང་།
 སྒྲིབ་གསོ་བ་དང་ཞིབ་འཇུག་པ་ཆེན་མོ་ཞིག་ཡིན། ཁོང་ནི་འགག་ཅིང་ཏུས་
 སྐབས་སྤྱོད་ཐག་བཟང་ཆེད་ཀྱིས་མེས་རྒྱལ་དང་མི་དམངས་ཀྱི་སྨྲིགས་སྤྱོད་ལངས་ཏེ་
 མེས་རྒྱལ་གཅིག་གྱུར་དང་མི་རིགས་མཐུན་སྦྲིལ་ལ་སྤྱང་སྦྱོབ་མཛད་མཁན་ཞིག་
 གྱུར་ཡིན།

ཁོང་གིས་དཔོན་པའི་སྒྲིབ་གསོ་ཐོབ་སྤྱོད་བའི་སྤྱོད་ཞིག་གི་རོས་ནས་
 མར་ལེ་དང་མའོ་ཅེ་ཏུ་དཔོངས་པ་ཏུར་བཙོན་གྱིས་སྒྲིབ་སྤྱོད་གནང་བ་མ་ཟད།
 ཡང་དག་པའི་ལྷ་སྤངས་འཛིན་བྱལ་པ་དང་། དཔོངས་དོན་ལྡན་པའི་སྤྱོད་
 བར་རྟོགས་ཤིང་། ལག་ལེན་དངོས་ནང་ཆོད་སྤྱོད་དངོས་གཙོ་རིང་ལུགས་དང་
 རོ་རྒྱས་དངོས་གཙོ་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་བ་དང་བྱེད་ཐབས་ལེད་སྤྱོད་མཛད་དེ་ཁོད་
 ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་རིག་གནས་ལ་དབྱེ་ཞིབ་དང་གདིང་འཛིག་དང་། ཚན་རིག་
 དང་མཐུན་པའི་སྐོར་ནས་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པ། འཆད་ཆོད་ཆོམ་གསུམ་དང་།
 འཛིན་སྦྱང་སྤེལ་གསུམ་བྱེད་པ་བཅས་ཀྱི་ལས་དོན་ལ་ཁོང་གིས་གཞན་འདྲེང་མི་
 འཛིག་པའི་མིག་དཔེ་བཟང་པོ་ཞིག་བསྟན་ཡོད།

དམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་རྩ་ཅང་ཟབ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལུགས་དཔོངས་མངའ་བ་ལ་
 རུན་སྤུམ་ཚིགས་པའི་སྤྱོད་ལྟན་ལས། རྒྱ་ཁོད་རྟོར་གསུམ་གྱི་མཁས་པའི་ཁོད་
 ཏུ་གསེར་རིའི་དཔུས་ན་རྒྱན་པོ་རི་བཞིན་བརྟན་ཞིང་བསྐྱོད་བར་མཆིས་ཤིང་།
 ཞིབ་འཇུག་སྐབས་སྤྱད་ཀའ་གནད་ཏུ་གྱུར་བ་གང་དང་གང་ཞིག་ཁོང་ལ་ལྟས་པ་
 ལྡན་ས། ཁོང་གིས་དེ་ལྡན་རེ་རེ་བཞིན་ཞིབ་ཏུ་གསལ་པོར་གྲོལ་བས་མཆོན་
 རྒྱན་གསལ་རྒྱལ་ཁབ་མི་ནང་གུན་ལ་བྱལ་པ་དང་། ཁོད་རིག་པའི་ཞིབ་འཇུག་
 སྐོར་ནས་རྒྱལ་ཁབ་མི་ནང་གུན་གྱི་ཁྱུངས་གཏུག་སར་གྱུར་ལ། སྤྱོད་གདན་

ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱི་ལྟ་བུ་མེད་པ་མང་པོ་ལས་ནས་གཤམ་ཆེ་གསུང་བཤད་གནང་བ་དང་
ཐུགས་རང་ཉིད་ཀྱི་གཟིགས་མཚོར་ཡང་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱུངས།

དེར་མ་ཟད། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་གི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཞིབ་འཇུག་པའི་ཚོགས་
ཐོག་ཏུ་ཁྱེད་ཀྱི་ནས་རྒྱ་མཐམས་རབ་ཏུ་འཁོལ་བའི་རང་ཁྱི་རྒྱལ་གྱི་བོད་ཀྱི་ཤེས་
རིག་ཞིབ་འཇུག་པ་རྣམས་ལ་བོད་ཡུལ་གྱི་ཆབ་སྲིད་དང་དཔལ་འབྱོར་རིག་
གནས་བཅས་ཀྱི་འཕུར་སྟོན་གི་རྣམ་པ་དང་། བོད་རིགས་མི་དམངས་ཀྱི་དགེ་
མཚན་ལྡན་པའི་བསམ་སྒྲུབ་དཔལ་ཡོན་དང་དངོས་པོའི་དཔལ་ཡོན་གྱི་རྣམ་པ་
བཟང་པོ་དང་། རྣམས་ཀྱི་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་སྒྲོབ་གསོ་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་དུ་
འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་གསར་བ་རྣམས་བདེན་པ་བདེན་ཐུབ་ཀྱི་རྣམས་ལ་
སྨོན་ལཱ་ཡོད།

དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་གོའི་ནང་བཞུན་མཐུན་ཚོགས་བོད་སྤྱོད་པ་ཡན་
ལག་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ལས་ལས་འཛིན་དང་། ཀྱང་གོའི་ནང་བཞུན་མཐུན་
ཚོགས་ཀྱི་ལས་འཛིན། བོད་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་བོད་རིག་པའི་ཞིབ་འཇུག་ཚོགས་
པའི་ཚོགས་གཙུག་། རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་རིག་པའི་སྒྲོབ་ཚོགས་ཀྱི་ལས་འཛིན། རྒྱལ་
ཡོངས་སྤྱི་ཤོས་སྐབས་དྲུག་པ་དང་། བདུན་པ། བརྒྱད་པ་བཅས་ཀྱི་ལྷ་ཡོན།
སྤྱི་ཤོས་བོད་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་སྐབས་བཞི་པའི་རྒྱལ་ལས་ལྷ་ཡོན་བཅས་ཀྱི་
ཐུགས་འགན་བཞེས་ཚུར་བར་མ་ཟད། ཀྱང་གོའི་འཛམ་གླིང་ཚོས་ལུགས་ཞིབ་
འཇུག་ཚོགས་པ་དང་། ཀྱང་གོའི་གངས་ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་གནའ་རབས་སྐད་
ཡིག་ཞིབ་འཇུག་ཚོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཞིབ་འཇུག་ཚོགས་པ་མང་པོ་ཞིག་གི་རྩ་
འཇུགས་སྤྱི་གཞིར་ནང་ཞིབ་འཇུག་གི་ལས་འགན་བཞེས་ཡོད། དམ་པ་འདི་
ཉིད་རྒྱལ་ཁབ་ཁྱི་ནང་ཀྱན་ཏུ་མཁས་པའི་དབང་པོ་གང་ཡོན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
ཁས་ལེན་དང་། བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་གི་མཁས་པའི་དབང་པོ་གསལ་ཅན་པ་དང་།
འཛམ་གླིང་གི་ལུ་ལྷུང་ཤེས་ལྡན་མི་རྣམས་བརྩོ་བ་ཡོན་མྱོང་། ཁོང་གི་སྐ་རྒྱས་
དང་མཛད་པ་ཅི་རྣམས་གི་སྤྱིར་པོ་འཛམ་གླིང་ལུ་ལྷུང་ཆེད་མཁས་མི་རྣམས་མཚན་

དེ་བཞེས་མཁོ་མོ་ནང་དུ་འཁོད་པ་དང་། བཅ་ཡང་མི་རྒྱལ་པའི་ཉལ་མཆན་དུ་
སྒྲིམ་ཡོད།

དམ་པ་དེ་ཉིད་ནི་རེ་ཞིག་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་ལྷ་ཐུག་པའི་ཚུལ་
བརྟན་ནའང་། ཁོང་གི་སྒྲིམ་སྒྲིམ་པོར་“དུང་དང་འོ་མར་འགྲན་པའི་ལྷན་
བསམ་མཐུ། ། དམན་ཡང་དཀར་པོའི་བྱས་འབྲས་རྒྱུ་ཟད་ཅིག ། གྲོ་དང་
འདུན་པ་བཟང་པོས་རང་རིགས་ཀྱི། ། རྒྱལ་ཁའི་འཕྲིན་བཟང་ལས་དོན་
འགྲུབ་མྱིར་འབད་” ཅེས་པའི་དམ་བཅའ་འདི་དང་མཚུངས་པར་སྒྲན་པའི་
མཛད་རྒྱུ་ནི་དོར་བཞོས་ཀྱི་རིམ་བཞིན་དུ་གསུལ་བསམ་ཐེད་པར་བོད་ཀྱི་ཤེས་
རིག་ཞིབ་འཇུག་དང་སྒྲོབ་གསོའི་ལས་དོན་ཐོག་ནས་ཡང་མི་རྒྱལ་པར་གནས་
ཡོད་ལ། བོད་མི་དམངས་ཀྱི་སེམས་ཁོངས་སུ་བཅ་ཡང་མི་རྒྱལ་པར་གནས་
བཞིན་མཆིས། དགེ་བ་འདི་ཡིས་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་སྤར་ལས་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་
པར་སྒྱུར་ཅིག་གྱ། །

དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་སྒྲོབ་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་དང་འབྲུག་ཐར་
གཉིས་ནས།

སྤྱི་ལོ་༡༩༠༡ལོའི་ཟླ་༤པར།

དཀར་ཆག

- རྩོམ་པ་རྒྱུ་དཀར་ཆག་བཟང་འཕྲིན་ལས་དཔལ་བཟང་པོ་
 མཆོག་གི་མཛད་པ་རྩོམ་པ་རྩོམ་པ་རྩོམ་པ་རྩོམ་པ་རྩོམ་པ་
 དཀར་ཆག་པོ། སངས་བྱུང་རིན་ཆེན་དང་འབྲུག་ཐུག་(1)
- པོད་གནའ་རབས་ཀྱི་རིག་གནས་དང་། ཆོས་ལུགས། མི་རིགས་བཅས་
 ཀྱི་འབྲུང་ཁུངས་སྐོར་གླེང་བ། (1)
- མཁས་གཙོ་སྤྱི་བའི་མཆོན་ཉིད་རིག་པའི་ནང་དངོས་གཙོ་སྤྱི་བ་
 འདྲེས་ནས་ཡོད་པ།..... (21)
- ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གཉིས་མཐུན་དང་མི་མཐུན་སྐོར་ལས་འཕྲོས་
 པའི་གཏམ་གླེང་། (29)
- པོད་རིག་པའི་ཞིབ་འཇུག་ཐོག་གི་གནད་དོན་འགའ་ཞིག་གླེང་བ།..... (42)
- མི་བྱང་པོ་ཉ་ལ།..... (71)
- གནའ་རབས་པོད་ཀྱི་འཇལ་གསལ་འདེགས་གསུམ་གྱི་ཆོད་གཞི་འཕེལ་
 བྱས་དང་འབྲུར་ཕྱིན་བྱུང་ཚུལ་སྐོར་གླེང་བ། (80)
- གནད་ས་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་ས་སྤྱི་བའི་བྱུང་བ་རགས་བསྟུས། (97)
- སྤྱི་བཅན་སྐུ་པོའི་ལེགས་མཛད་ཀྱི་བྱུང་བ་མདོ་ཙམ་བརྗོད་པ། ... (104)
- མཁས་སྤྱི་བའི་གཉིས་ཀྱི་མཛད་རྩོམ་མདོར་བསྟུས།..... (150)
- པོད་ཀྱི་རིག་གནས་ལ་ཞིབ་འཇུག་ཅུང་ཟད་བྱས་པའི་ཚུང་ཆོད། (165)
- འཛམ་གླིང་ཐོག་དཀོན་པའི་བབས་སྤྱང་མཁས་ཅན་ལས་ཀྱི་རྩོམ་ཆོད་